

52601312 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : การปรับตัว/เกษตรกรผู้ปลูกพืชล้มลุก/สังคมระบบการค้า/เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ประพันธ์ : การปรับตัวของเกษตรกรผู้ปลูกพืชล้มลุกภายใต้สังคมระบบการค้า
กรณีศึกษา ชุมชนวิสุทธิธรรม เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. 89 หน้า.

การวิจัยเรื่อง การปรับตัวของเกษตรกรผู้ปลูกพืชล้มลุกภายใต้สังคมระบบการค้า ชุมชนวิสุทธิธรรม เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม เกษตรกรผู้ปลูกพืชล้มลุก ที่อาศัยอยู่ในชุมชนวิสุทธิธรรม จำนวน 25 คน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงการปรับตัวของเกษตรกรผู้ปลูกพืชล้มลุกภายใต้สังคมระบบการค้า พบว่า เกษตรกรชุมชนวิสุทธิธรรม เป็นชาวบ้านที่บรรพบุรุษได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ดั้งเดิม เดิมเรียกว่า “บ้านบ่อ” เพราะเป็นพื้นที่ที่สามารถขุดบ่อน้ำ นำมาใช้ในการอุปโภค บริโภค ผลการศึกษาครั้งนี้ 1.) ชุมชนยุคบุกเบิก มีการจับจองที่ดินทำกิน มีวิถีการผลิตแบบดั้งเดิม ใช้แรงงานคนเป็นหลัก อยู่แบบครอบครัวขยาย อาศัยการลงแรงไม่มีการจ้างแรงงาน ส่วนใหญ่ปลูกยาสูบเป็นหลัก ผลผลิตส่วนใหญ่นำไปขายที่จังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียง เดินทางโดยทางเรือไปตามแม่น้ำแม่กลอง มีประเพณีเปิดหน้ายาสูบ 2.) ชุมชนยุคพัฒนาตามแบบอย่างตะวันตก เป็นช่วงที่เริ่มมีความทันสมัยในด้านพันธุ์พืช ไม้ อุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยี เส้นทางคมนาคมขนส่ง การเปิดกว้างทางการตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไปสู่ความเป็นเมือง ทำให้เกษตรกรเปลี่ยนมาทำไร่อ้อยและทำไร่หอมหัวใหญ่ ขณะเดียวกันเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในอาชีพเกษตรกรรมที่ตนทำอยู่ ทำให้มีหนี้สินจากปัญหาราคาค้นทุนที่สูงขึ้น การถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง การเข้าไม่ถึงเกษตรกรจากภาครัฐ รวมถึงคุณภาพชีวิตของคนในครอบครัว 3.) ชุมชนยุคเศรษฐกิจพอเพียง เป็นช่วงที่เกษตรกรเริ่มมีความรู้จริงในการปลูกพืชล้มลุก มีการศึกษา และมีประสบการณ์จากบทเรียนชีวิต จนตกผลึกเป็นองค์ความรู้ ทักษะ การสร้างโอกาสทางการตลาด การมีนวัตกรรมในการทำ การเกษตร จัดสรรน้ำในการเพาะปลูก โดยมีการจัดการอย่างเป็นระบบ ผ่านความคิดที่ประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการทำไร่พืชล้มลุกแบบใหม่

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

52601312 : MAJOR : PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT
KEYWORD : ADAPTATION /AGRICULTURIST WHO GROWS ANNUAL CROPS /
THE SOCIETY OF TRADING SYSTEM/ SUFFICIENT ECONOMY
SURACHED KUNGLEE : ADAPTATION OF THE FARMERS GROW
ANNUAL CROPS. CASE STUDY : VISSUTTHARANGSRI COMMUNITY
THESABANMUEANG KANCHANABURI KANCHANABURI. THESIS ADVISOR :
ASST.PROF.PHITAK SIRIWONG,Ph.D. 89 pp.

The research of the adaptation of agriculturists who grow annual crops under the society of commercial system. This is the case study : Visuttharangsri community, Muang district , Kanchanaburi province. It is the quantitative research due to in-depth interview , group conversation and the observation of some participants. The research has been revealed that the agriculturists who still inhabit in that area formerly known as “*Ban Bor*” because from there they can dig some water in order to use and consume for a long time ; from generation to next generation through cognitive processes , technical experience and knowledge. Even though this area is the central of city , they can preserve their ancestor’s land for earning a living. According to the study , the age of pioneer is the period of settlement ,so people deforested the jungle in order that they could occupy land for their workplace. Moreover, there was the original production by using unemployment labors.

Most of products were tobacco because of the recommendation of Chinese merchants. A lot of them were sold in Ratchaburi province and neighbor provinces , the products were contained by boats through Mae Klong River for sending to another place. The blessed tradition which called “*Han ya*” has been hold for the prosperity of farmers .The age of development is the period of advanced technology , equipment , fertilizer , transportation , the open market , the source of capital , the progressive development of government policy and socialization into the city. Because of these reasons , the agriculturists have to change tobacco products to a sugar can or onions. On the other hand, they also lack of knowledge and understanding in this matters. Thus, it becomes the main problem that they have to face many difficulties , such as formal and informal debt , the cost of high capital , taking advantage of middlemen and the quality of their living. The age of sufficiency is the time that the agriculturists recognize experience , education and skill from their real life , in addition there are also creating opportunities for market and the innovation in agriculture. All of these can reduce some capital and increase revenue and productivity by the management in systematic way like the philosophy of sufficient economy. This is the guideline for the new age of agriculturist including happiness , comfort and firmness.

Program of Public and Private Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010
Student's signature
Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่ายิ่ง คอยให้คำแนะนำและตรวจทานแก้ไขจุดบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ตลอดจนท่านประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.ธนิษฐ์ รัตนพงษ์ภักดิ์ และกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วิไลนุช ที่ช่วยไต่ตรองและแนะนำเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เกษตรกรชุมชนวิสุทธิรังษี ประธานชุมชนวิสุทธิรังษี หัวหน้างานชุมชนเมืองกาญจนบุรี และทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ครอบครัว กังลี่ ครอบครัว สมจิตร ครอบครัว บำรุงศรี และครอบครัว สุขสวัสดิ์ ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดจน พี่ ๆ รวมทั้ง การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รุ่นที่ 3 กลุ่มนครปฐม และ เจ้าที่ผู้ประสานงานทุกท่าน ทั้งคณะวิทยาการจัดการและบัณฑิตวิทยาลัย ที่คอยให้การสนับสนุนพร้อมช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ